

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004733

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довганик Олесь Ігорович

2. Oles Dovahanyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 000000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15171

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.22, 13.11.25, 13.07.26

Тема дисертації:

1. Міфологічний вимір трансформації української ідентичності в соціокультурних практиках доби Незалежності
2. The mythological dimension of the transformation of ukrainian identity in the sociocultural practices of the Independence Era

Реферат/анотація:

1. Довганик О. І. Міфологічний вимір трансформації української ідентичності в соціокультурних практиках доби Незалежності. — Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 «Культурологія» (03 — Гуманітарні науки). — Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Київ, 2026. У дисертаційному дослідженні здійснено загальну репрезентацію і аналітику феномену міфологічного виміру ідентичності. Розкрито основні теорії ідентичності та міфів, які становлять концептуальне підґрунтя запропонованого дослідження. Обґрунтовано місце та роль міфів і культурних прообразів у осмисленні української ідентичності. Розроблено авторську класифікацію української ідентичності за доби Незалежності на основі критерію «топос». Встановлено ключові соціокультурні міфи і архетипи, притаманні українській ідентичності, в період 1991–2024 років. Окреслено основні соціокультурні трансформації, властиві міфологічному виміру української ідентичності

впродовж 1991–2024 років. Метою дисертаційного дослідження постає з'ясування ролі міфологічних патернів та символічно-культурних прообразів у процесах формування динаміки або трансформації української ідентичності на основі соціокультурних практик впродовж 1991–2024 років. Досягнення вищевказаної мети та завдань дисертаційного дослідження відбувається на основі використання таких методів та підходів: феноменологічний; компаративний; типологічний; системний; історичний; герменевтичний; міфопоетичний; структуралістський; культурно-аналітичний; міфореставраційний; аналітичної психології. Вони забезпечують комплексне вивчення особливостей функціонування та трансформації міфологічних образів української ідентичності в соціокультурних практиках доби Незалежності. Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягають у тому, що вперше: – розроблено класифікацію української ідентичності на основі критерію «топос»; – простежено особливості соціокультурних міфів і архетипів української ідентичності за часів Незалежності; – виявлено універсальні міфологічні мотиви, притаманні українській ідентичності за доби Незалежності. Дисертаційна робота характеризується значною практичною цінністю. Це зумовлено тим, що запропонована наукова розвідка сприяє конструюванню науково-методологічного інструментарію дослідження, валідного для застосування науковцями в процесі вивчення різноманітних соціокультурних феноменів крізь призму міфів. Результати, репрезентовані в дисертації, можуть складати основу для створення науково-академічних курсів у межах гуманітарних та соціальних наук, які спрямовані на символічно-культурне розуміння української ідентичності. В дисертаційному дослідженні було виявлено, що впродовж 1991–2024 років відбувається широкий спектр структурно-змістовних трансформаційних процесів та тенденцій, притаманних міфологічному виміру української ідентичності. У представлений період в суспільно-громадській діяльності спостерігається перехід до активної безпосередньої боротьби українського народу проти поширення міфологем тиранії та неоімперської експансії історико-культурного виміру. В описаний період трансформація міжнародної діяльності полягає в переході від міфу про багатогранну співпрацю та взаєморозуміння з різними міжнародними суб'єктами до превалювання міфологічного мотиву євроінтеграційного вектору розвитку, як невід'ємного елементу української ідентичності. У владно-політичному вимірі наявний міф про непослідовність розвитку української держави у період 1991–2014 років. Це пов'язано з постійною зміною преференцій політичних суб'єктів стосовно державного розвитку. Незважаючи на це, після 2014 року відбувається утвердження міфу про український вектор розвитку соціокультурного виміру різними політичними силами задля формування єдиної ідентичності. В церковно-релігійному вимірі впродовж 1991–2018 років відбувається конститування міфу про значний гібридний та неоімперський вплив Російської православної церкви на українську. Однак в 2018 році відбувається поширення міфу стосовно успішного подолання підпорядкування українського православ'я московському патріархату завдяки отриманню автокефалії. У культурній діяльності спостерігається розповсюдження міфу, який стосується переходу від російсько-радянського погляду на українську ціннісно-історичну спадщину до її осмислення на національно-громадських засадах. Ключові слова: ідентичність, культурна політика, криза ідентичності, колективна ідентичність, інформаційне суспільство, культурні проблеми, соціокультурні трансформації, соціокультурний простір, культурні практики, міф, метамодерн, світогляд, архетип, комунікація, культурна ідентичність.

2. Dovhanyk O.I. The mythological dimension of the transformation of ukrainian identity in the sociocultural practices of the Independence Era. — Qualification scientific work submitted as a manuscript. PhD thesis to obtain the degree of Doctor of Philosophy in the Programme Subject Area 034 «Cultural Studies» (03 — Humanities). — National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2026. This thesis provides a comprehensive overview and analysis of the phenomenon of the mythological dimension of identity. It explores the main theories of identity and myths that form the conceptual foundation of this study. It substantiates the place and role of myths and cultural archetypes in understanding Ukrainian identity. An original classification of Ukrainian identity during the era of independence has been developed based on the “topos” criterion. The key sociocultural myths and archetypes inherent in Ukrainian identity during the period 1991–2024 are identified. The main sociocultural transformations characteristic of the mythological dimension of Ukrainian identity during 1991–2024 are outlined. The aim of this

dissertation research is to clarify the role of mythological patterns and symbolic-cultural archetypes in the processes of forming the dynamics or transformation of Ukrainian identity based on sociocultural practices during the period from 1991 to 2024. The achievement of the aforementioned goal and objectives of the dissertation research is based on the use of the following methods and approaches: phenomenological; comparative; typological; systemic; historical; hermeneutic; mythopoetic; structuralist; cultural-analytical; myth-restorative; and analytical psychology. These methods ensure a comprehensive study of the functioning and transformation of mythological images of Ukrainian identity in the sociocultural practices of the post-independence era. The scientific novelty and theoretical significance of this study lie in the fact that, for the first time: - a classification of Ukrainian identity has been developed based on the “topos” criterion; - the characteristics of sociocultural myths and archetypes of Ukrainian identity during the era of independence have been traced; - universal mythological motifs inherent in Ukrainian identity during the era of independence have been identified. The dissertation is characterized by significant practical value. This is due to the fact that the proposed research contributes to the development of a scientific and methodological research toolkit valid for use by scholars in the study of various sociocultural phenomena through the prism of myths. The results presented in the dissertation can serve as a basis for developing academic courses within the humanities and social sciences aimed at fostering a symbolic and cultural understanding of Ukrainian identity. The dissertation research revealed that during the period from 1991 to 2024, a wide range of structural and substantive transformational processes and trends characteristic of the mythological dimension of Ukrainian identity took place. During the period under review, a shift is observed in public and civic activities toward the Ukrainian people’s active, direct struggle against the spread of mythologems of tyranny and neo-imperial expansion in the historical and cultural dimension. During the period described, the transformation of international activity consists in a shift from the myth of multifaceted cooperation and mutual understanding with various international actors to the prevalence of the mythological motif of the European integration vector of development as an integral element of Ukrainian identity. In the political-power dimension, there is a myth regarding the inconsistency of the Ukrainian state’s development during the period 1991–2014. This is linked to the constant shifting of political actors’ preferences regarding state development. Despite this, since 2014, various political forces have been promoting the myth of a Ukrainian vector of socio-cultural development to foster a unified identity. In the ecclesiastical and religious sphere, between 1991 and 2018, a myth has been taking shape regarding the significant hybrid and neo-imperial influence of the Russian Orthodox Church on the Ukrainian Orthodox Church. However, in 2018, a myth began to spread regarding the successful overcoming of Ukrainian Orthodoxy’s subordination to the Moscow Patriarchate through the attainment of autocephaly. In cultural activities, there is a proliferation of a myth concerning the transition from a Russian-Soviet perspective on Ukraine’s value-based and historical heritage to its interpretation on national and civic grounds. Keywords: identity, cultural policy, identity crisis, collective identity, information society, cultural problems, sociocultural transformations, socio-cultural space, cultural practices, myth, metamodern, outlook, archetype, communication, cultural identity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Довганик, О. І. (2024). Культурно-міфологічна інтерпретація маршру Є. Пригожина українськими ЗМК. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрямок культурологія), (49), 424–432.

- Довганик, О. І. (2024). Особливості розуміння міфу в теоріях інтелектуалів кінця XIX — середини XX століття. Культурологічна думка, (26 (2'2024)), 41–52.
- Довганик, О. І. (2025). Концептуалізація соціокультурного феномену ідентичності в теоріях дослідників XX - XXI століття. Українська культура : Минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрямок культурологія), (50), 283–292.
- Довганик, О. І. (2025). Осмислення феномену міфу та міфотворення: Загальна характеристика і аналітика наукових досліджень у період 2020–2024 років. Fine Art and Culture Studies, (2), 238–247.
- Довганик, О. І. (2025). Репрезентація міфологічного патерну в образі Президента України В. Зеленського в період 2019–2024 років. Наукові записки НаУКМА. Історія і теорія культури, 8, 53–64.
- Довганик, О. І. (2025). Феномен ідентичності у процесі концептуальних трансформацій тріади «модерн-постмодерн-метамодерн». Українська культура : Минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрямок культурологія), (51), 283–292.
- Довганик, О. І. (2026). Проблематика української ідентичності й політики пам'яті в соціогуманітарних дослідженнях: сучасний стан і перспективи. Культурологічний альманах, (1), 203–216.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0126U001344 0119U103078

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демчук Руслана Вікторівна

2. Ruslana Demchuk

Кваліфікація: д. культ., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4401-8953

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Киево-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головей Вікторія Юріївна

2. Viktoria Golovei

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8224-5970

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виткалов Сергій Володимирович

2. Serhii Vitkalov

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5345-1364

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабанова Юлія Олександрівна

2. Yuliia Shabanova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5876-4140

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Денис Олександрович

2. Denys Korol

Кваліфікація: к. культ., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9709-547X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Герчанівська Поліна Евальдівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Герчанівська Поліна Евальдівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Басенко Олена Едуардівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна